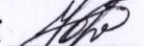

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ «Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії гуманітарної та
соціально-економічної підготовки

(протокол № 1 від «30» 08 2021 р.)

Голова циклової комісії Оксана ІВАХ

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕТНОЛОГІЯ

Освітній ступінь	«бакалавр»
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	027 Музезнавство, пам'яткознавство
Освітньо-професійна програма	Музезнавство, пам'яткознавство
форма навчання	денна

Силабус курсу «Етнологія»

20__-20__ навчального року

Назва курсу	Етнологія
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7, 79000 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Відокремлений структурний підрозділ «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка»
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
Викладач курсу	Шукалович Анна Миколаївна
Контактна інформація викладачів	anna.shukalovych@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб. 49) Також проводяться он-лайн консультації у системі Moodle. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/etnolohiia
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб сприяти формуванню у здобувачів освіти етнологічного світогляду шляхом системного ознайомлення з культурними надбаннями народів світу, визначення їх внеску у загальнолюдську скарбницю знань, форм господарської діяльності, духовності і культури; усвідомлення єдності світової спільності, що складає людство
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна читається для студентів III-го курсу, спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство протягом п'ятого семестру в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<p>Мета дисципліни – розвиток у здобувачів освіти уявлень про головні тенденції розвитку етнологічної науки на сучасному етапі, вивчення і засвоєння питань теорії етносу, етногенезу та етнічної історії, сучасної класифікації народів світу, традиційних і сучасних форм життєдіяльності етносів різних континентів, особливостей міжетнічної комунікації, етнічної картини світу, етнічної свідомості; сформуванню цілісної системи знань про розвиток українського етносу, його антропологічні та лінгвістичні ознаки.</p> <p>Для досягнення поставленої мети виділяються такі цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоїти понятійний апарат і методологію етнології, особливості її становлення та розвитку як науки;

	<ul style="list-style-type: none"> – обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем сучасної етнології; – оволодіти методикою етнологічних досліджень, методологією систематики і типології етнічних процесів і явищ; – характеризувати матеріальну і духовну культуру етносів; – аналізувати етапи етнічного розвитку українців, – виробити вміння самостійно добирати й опрацьовувати історичні, етнографічні матеріали, монографічну і довідкову літературу, порівнювати інформацію з різних джерел, узагальнювати і критично оцінювати історичні та етнографічні факти, події, явища; – робити історико-етнологічний аналіз явищ, подій.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Савчук Б., Кафарський В. Вступ до етнології. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2019. 559с. 2. Українська етнологія: навч. посіб. / За ред. В. Борисенко. Київ : Либідь, 2017. 400 с. 3. Хрящевська Л.М. Загальна та українська етнологія: навч. посіб. Миколаїв : Іліон, 2019. 120 с. <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сенів-Макогон Н. Глобалізація та культурна ідентичність в Австралії. <i>Народна творчість та етнологія</i>. № 1 (377). 2019. С. 6–16. URL : https://nte.etnolog.org.ua/2019-rik/1/14-z-istorii-ta-teorii-nauky/2-hlobalizatsiia-takulturna-identychnist-v-avstralii 2. Тиводар М. Етнологія. Львів : Вид-во «Світ», 2004. 624 с. 3. Українські традиції / Упоряд. О.В. Ковалевський. Харків : Фоліо, 2003. 573 с. 4. Хоптяр Ю.А. Етнологія: навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006. 2008. 251 с. 5. Хрящевська Л.М. Загальна етнографія: навч. посіб. Миколаїв : Іліон, 2013. 260 с. 6. Хрящевська Л.М. Етнографія України: навч. посіб. Миколаїв : Іліон, 2014. 248 с. <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. URL : http://vsviti.com.ua/ukraine/71028 – ВСВІТІ http://vsviti.com.ua/other/nws/51288 – ВСВІТІ 2. URL : http://history.org.ua/uk – Інститут історії України НАН України 3. http://04.com.ua/folklor-ta-etnografiya-narodiv-svitu.html – Етнографія та побут народів світу - 4. URL : http://nte.etnolog.org.ua – Журнал «Народна творчість та етнологія» 5. URL : http://etnolog.ru – Енциклопедія народів світу 6. URL : http://gi.kmpu.edu.ua/images/stories/Departaments/gi/filosofia.gi/archive/avtor.html – Етнологія України 7. URL : http://etno.kyiv.uar.net – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського НАН України
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	48 години аудиторних занять (24 години лекційних занять і 24 години практичних занять) та 72 години самостійної роботи
Програмні	Загальні компетентності: ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

компетентності	<p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК 2. Здатність оцінювати найважливіші події та явища української історії у контексті світової історії.</p> <p>СК 4. Здатність до експозиційної, науково-фондової, культурно-просвітницької діяльності на основі професійно профільованих знань.</p> <p>СК 11. Комунікувати та співпрацювати з державними і громадськими організаціями, міжнародними музейними і пам'яткоохоронними інституціями.</p>
Програмові результати навчання	<p>ПРН 2. Аналізувати й узагальнювати історико-культурний матеріал у певній системі.</p> <p>ПРН 12. Досліджувати та інтерпретувати історико-культурну інформацію музейних предметів, об'єктів культурної спадщини, природних пам'яток.</p> <p>ПРН 21. Робити презентації усно із візуальним супроводом, електронні презентації, відео-презентації, презентації в письмовій формі державною та іноземною мовами.</p>
Ключові слова	Етнологія, етнос, раса, етногенез, антропология, матеріальна культура, духовна культура, менталітет.
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру усний
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекція з елементами пояснення; проблемна лекція; дискусія; презентації, семінар-опитування; творче індивідуальне завдання, самостійна робота.</p> <p>Робота в системі Moodle, побудова електронного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.</p>
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, проектор, особисті гаджети студентів.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 100 балів.</p> <p>Результат роботи студента протягом семестру (100 балів) складається з наступних компонентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - результатів роботи на семінарських заняттях (5 балів x 10 = 50 балів). Підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях (20 годин) визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента; - двох модульних контрольних робіт (25 балів + 25 балів = 50 балів), що проводиться за результатами вивчення частини навчального курсу (змістового модуля 1 та змістового модуля 2). <p>Оцінювання самостійної роботи студентів передбачено під час проведення модульних контрольних робіт.</p> <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю</p>

	<p>суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Семінарські заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неоєволюціонізм, неофройдизм, крос-культурний аналіз, регіональна етнологія. 2. Теорії етнічності та класифікація етносів. 3. Етнічна ідентичність. 4. Традиційні й архаїчні культури. 5. Східнослов'янські народи. 6. Державні утворення Центральної і Південної Америки. 7. Етногенез і етнічна історія народів Японії, Китаю, Монголії, Південної та Північної Кореї. 8. Особливості традиційно-побутової культури народів Північної, Північно-Східної, Західної Тропічної, Центральної, Східної і Південної Африки. 9. Традиції та інновації у Західній та Східній Мікронезії. 10. Особливості національного характеру та ментальності українців.
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Етнологія як наука, її предмет, методи і взаємозв'язок із іншими дисциплінами. 2. Етнічне розселення народів. Етнічні міграції. 3. Поняття «етнос» та його еволюція. Теорії етносу (дуалістична, інформаційна, компонентна). Теорія етносу Ю. Бромлея. 4. Історичні типи етносів. Біосферна теорія етносу Л. Гумільова. Теорії етнічності (примордіалізм, пасіонарна теорія етносу, постмодерністські концепції етнічності та інш.). 5. Етнографічна (географічна) та антропологічна (расова) класифікації народів світу. 6. Етнолінгвістична (мовна), релігійна, господарсько-культурна класифікації народів світу. 7. Етнографічні особливості культур народів Африки. 8. Загальна характеристика африканського материка. Класифікація населення регіону. 9. Етнічна історія доколоніальної Африки. Особливості процесів соціальноісторичного розвитку африканських народів. 10. Матеріальна культура африканців. 11. Народні традиції, звичаї, обряди, вірування африканських народів. 12. Етнографічні особливості культур народів Азії 13. Загальна характеристика азіатського регіону та народів західної та південної Азії. 14. Особливості матеріальної та духовної культури народів південно-східної Азії. 15. Особливості матеріальної та духовної культури народів східної та центральної Азії. 16. Етнографічні особливості культур народів Європи.

	<p>17. Етнічна характеристика та антропологічний склад народів Європи.</p> <p>18. Господарство, матеріальна та духовна культура західних слов'ян.</p> <p>19. Суспільний устрій та сімейний побут західних слов'ян.</p> <p>20. Господарство, матеріальна та духовна культура південних слов'ян.</p> <p>21. Суспільний устрій та сімейний побут південних слов'ян.</p> <p>22. Етнографічні особливості культури етносів Америки.</p> <p>23. Етногенез та етнічна історія Америки.</p> <p>24. Колонізація Америки європейцями та формування її сучасного етнічного складу.</p> <p>26. Форми традиційних українських поселень та основні типи їхньої забудови.</p> <p>27. Особливості будівництва хати як традиційного українського житла. Особливості інтер'єру української хати.</p> <p>28. Типи забудови селянських дворів в Україні.</p> <p>29. Традиційний одяг як елемент матеріальної та духовної культури українського народу.</p> <p>30. Види традиційного українського одягу та їх регіональні особливості:</p> <p>31. Традиції української гостинності.</p> <p>32. Міфологічні уявлення українського народу. Світ та людина в українських міфах.</p> <p>33. Календарна обрядовість як органічна частина аграрного устрою життя. Українські свята та обряди календарного циклу</p> <p>34. Інститут сім'ї та родинна обрядовість.</p> <p>35. Етнографічні особливості народів Сибіру та Далекого Сходу</p> <p>36. Антропологічні, мовні, господарство-культурні особливості народів Меланезії, Мікронезії, Полінезії.</p> <p>37. Основні риси традиційно-побутової культури східнослов'янських народів: господарська діяльність, матеріальна і духовна культура, сімейний та громадський побут, вірування, народне мистецтво.</p> <p>38. Етнографічні особливості народів Північного Кавказу.</p> <p>39. Особливості матеріальної та духовної культури інків та ацтеків</p> <p>40. Історико-етнографічне районування та етнографічні групи українців.</p> <p>41. Господарський комплекс українців.</p> <p>42. Формування українського традиційного народного одягу. Головні складники традиційного костюму.</p> <p>43. Особливості національного характеру та ментальності українців.</p> <p>44. Громада та громадський побут українців.</p> <p>45. Український народний «календар».</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/</p>

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль I. Теоретичні основи етнології			
1.	Тема 1. Предмет, завдання і джерела етнології як науки.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 6 год	
2.	Тема 2. Становлення етнології та її напрями.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2	

		год., самостійна робота – 6 год	
3. 4.	Тема 3. Основні теорії етносу. Класифікація етносів.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
4. 5.	Тема 4. Етногенез та етнічні процеси. Етнічна ідентичність.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
6. 7.	Тема 5. Етнос і культура.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
7.	<i>Модульна контрольна робота 1.</i>	Практичне заняття – 2 год.	
Змістовий модуль II. Етногенез та етнічна історія народів світу.			
8. 9.	Тема 6. Етногенез та етнічна історія народів Європи.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
9. 10.	Тема 7. Етногенез та етнічна історія народів Америки.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
11.	Тема 8. Етногенез та етнічна історія народів Азії.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
12. 13.	Тема 9. Етногенез та етнічна історія народів Африки	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
13. 14.	Тема 10. Етногенез, етнічна історія, матеріальна та духовна культура народів Австралії та Океанії.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
15.	Тема 11. Історичні та етнічні основи розвитку української нації.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 6 год	
15. 16.	Тема 12. Історико-етнографічне районування України. Матеріальна та духовна культура українського народу.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
16.	<i>Модульна контрольна робота 2.</i>	Практичне заняття – 2 год.	